

Opvattingen van het college of burgemeester ex. artikel 33 Reglement van Orde. De griffie zorgt voor verspreiding. Beantwoording volgt zo snel mogelijk en in ieder geval binnen 4 weken.

Naam en fractie: Marlène Potjer en Hugo Bellaart, VVD
Datum indiening: 4 februari 2021
Datum antwoord: 16 februari 2021
Onderwerp: Onderzoek besluitvorming Doelgroepenvervoer

Inleiding

Tijdens de Politieke Avond van 3 februari is het rapport over de besluitvorming van het Doelgroepenvervoer en de bestuurlijke reactie daarop aan de orde gekomen. Vooral de bestuurlijke reactie heeft ons verwonderd, omdat het college (en in het verlengde mogelijk ook collega-wethouders in de Regio GV) een groot deel van de conclusies niet lijkt te delen in het bijzonder niet de hoofdconclusie die gaat over de beslissingsbevoegdheid. Wij zijn daarvan geschrokken en het baart ons zorgen voor de toekomst.

Het college had immers het initiatief genomen tot onderzoek naar het besluitvormingsproces omdat het proces als onbevredigend is ervaren en om dan van bevindingen te kunnen leren.

Niet alle vragen lenen zich goed voor zorgvuldige beantwoording in een Politiek Gesprek, vandaar onderstaande vragen.

Vraag 1 (opsteller rapport)

Het rapport stelt dat de feitelijke (schriftelijke) informatie voor iedereen gelijk is geweest, maar dat de duiding kon verschillen. Het kwam ook ter sprake in het Gesprek maar de beantwoording erop bleef onduidelijk.

Waar is die informatie op gebaseerd dat de informatie wél gelijk zou zijn geweest en alleen "de duiding" verschilde? Heeft de onderzoeker ook de geheime informatie betrokken die in sommige raden wel en in andere niet beschikbaar was? (de feitelijke situatie was immers dat de diverse raden niet over dezelfde informatie beschikten, in het bijzonder niet over cruciale geheime informatie die ook niet kon worden gedeeld onder raadsleden van verschillende gemeenten)

Antwoord van Necker van Naem

We gaan ervan uit dat bij deze vraag wordt verwezen naar de tweede conclusie op pagina 30 van het onderzoeksrapport. De opdrachtformulering betreft een lokaal onderzoek naar het proces van besluitvorming in het dossier Doelgroepenvervoer. Primair is daarom de informatievoorziening bij de gemeente Gooise Meren onderzocht. In het onderzoek is daartoe nagegaan welke informatie (al dan niet geheim) feitelijk door de regio aan de gemeenten is verstrekt ten behoeve van de informatievoorziening aan de gemeente(raden). Deze informatie van de regio aan gemeenten bleek voor alle gemeenten gelijk. De manier waarop de regiogemeenten met deze informatie zijn omgegaan ten behoeve van de informatievoorziening aan de raden bleek verschillend in wijze van presenteren en interpretatie. Vandaar de conclusie dat er sprake was van ongelijke communicatie met gemeenteraden.

Vraag 2 (opsteller rapport)

Het rapport stelt dat raden meer hadden kunnen doen, bijvoorbeeld omdat de intenties m.b.t. het DGV nadrukkelijk in de RSA stonden. Het kwam ook ter sprake in het Gesprek, maar het antwoord bleef voor ons onduidelijk.

Is de onderzoeker bekend met het amendement over Doelgroepenvervoer dat in deze raad (en ook in andere raden) is aangenomen bij de besluitvorming over de RSA (mei-juni 2019), waarin vrijwel de gehele tekst is doorgehaald, én waar het bestuur is gesommeerd eerst met een voorstel bij de raad te komen?

Antwoord van Necker van Naem

We interpretern deze vraag als de behoefte aan verduidelijking van de vierde conclusie op pagina 30 van het onderzoeksrapport. We constateren in de analyse (hoofdstuk 4) dat de Raad in de eerste fasen van het besluitvormingsproces beperkt aan bod komt, terwijl het onderwerp wel op de RSA had gestaan.

Pas in een later stadium van het besluitvormingsproces komt de gemeenteraad in actie, waaronder het door de vraagsteller genoemde punt. In de eerdere fasen had met name de raad ook zelf een proactieve rol kunnen vervullen. Het besluitvormingsproces had aan kwaliteit en evenwichtigheid gewonnen als de Raad eerder in het proces een betekenisvolle rol had gespeeld.

Vraag 3

Uit de beantwoording van de wethouder, gecombineerd met die van de heer Uneken van de Regio GV, hebben wij begrepen dat de reactie op de avond gelezen moet worden als een reactie van het college, maar dat afstemming heeft plaatsgevonden. Daaruit begrijpen wij dat deze reactie ook als de reactie van de pfh's van de Regio GV kán worden beschouwd.

- Klopt die lezing?
- Als het college van Huizen in Huizen om een bestuurlijke reactie zou worden gevraagd, ligt het dan in de lijn der verwachtingen dat die reactie - ongeveer – dezelfde zal zijn?

Antwoord

- Nee. Zoals diverse keren aangegeven in Het Gesprek is de bestuurlijke reactie een reactie van het College van Gooise Meren.
- Hier kan het College geen antwoord op geven.

Vraag 4

In de bestuurlijke reactie (nr. 4) beschrijft het college dat in het rapport veel actoren genoemd worden die verantwoordelijk waren voor het traject (en dus niemand), waaronder de door actoren zelf veroorzaakte tijdsdruk, terwijl het rapport voor de verantwoordelijkheid primair wijst naar de Regio. Het college concludeert echter - haaks op het rapport - dat de pfh's verantwoordelijk zijn.

Wijst het college de conclusie van het rapport op dit punt af?

Antwoord

Het College deelt, zoals ook in de bestuurlijke reactie staat beschreven, de conclusies in het rapport dat de portefeuillehouders bestuurlijk verantwoordelijk waren voor het lokale besluitvormingsproces over investering en voor het tijdig aanleveren van de stukken aan de eigen raad. De Regio als uitvoeringsorganisatie droeg geen bestuurlijke verantwoordelijkheid. Bestuurlijke verantwoordelijkheid dragen is iets anders dan regionaal (ambtelijk) trekker zijn van een project.

Vraag 5

In de tweede nuancering (nr.5) stelt het college dat het een keuze 'zonder precedent' was en dat het voor de Regio daarom onoverzichtelijk werd, dat het de Regio ahw overkwam. Dat staat haaks op de (vertrouwelijke) interne memo's die duiden op de al eerder ingeslagen weg van investering, en staat ook in schril contrast met de signalen die de Regio kreeg bij regiopodia, bij de RSA-besluitvorming (tamelijk expliciet) en bij de diverse vraagstellingen. Als klap op de vuurpijl vervolgt het college in de bestuurlijke reactie met: "er was geen sprake van onwil, onkunde *of gebrek aan politieke sensitiviteit*".

Bestrijdt het college de portee van het rapport dat (ook) sprake is geweest van gebrek politieke sensitiviteit?

Antwoord

Nee. Het citaat uit de bestuurlijke reactie betreft wat verderop in dezelfde zin staat. De volledige zin in de bestuurlijke reactie is namelijk: "Er was geen sprake van onwil of onkunde, of van het ontbreken van politieke sensitiviteit bij de Regio en ons College, **om informatie tijdig met de gemeenten respectievelijk onze Raad te delen.**"

Vraag 6

In de voor de VVD meest verontrustende nuancering van het rapport (nr. 6 in de bestuurlijke reactie) devalueert het college het rapport, omdat het gebaseerd zou zijn op de (geparafraseerd) 'verkeerde aanname dat het college niet beslissingsbevoegd zou zijn geweest'. Het college stelt in de bestuurlijke reactie dat het dat wel is.

Daarover de volgende vragen:

- Klopt het dat mbt het DGV oorspronkelijk slechts besloten was om aan de inkoop (van de gemeentelijke taak DGV) in gezamenlijk als gemeenten uitvoering te geven, met ondersteuning van de regio (zie ook RM 1378848), hetgeen betekende dat geen sprake was van een aan de Regio overgedragen taak?
- Klopt het dat in 2018 de delegatiebevoegdheid van art. 7 in de GR (zie toelichting op het toenmalige gelijklopende artikel 8) is terechtgekomen met het doel de Regio armslag te geven bij de praktische uitvoering van decentralisaties in het sociaal domein (en dus niet met het oog op autonome overdracht van iedere andere collegetaak/-bevoegdheid naar de Regio) en dat die delegatiebevoegdheid daarom oneigenlijk is gebruikt? Zo nee, waar kan dan worden terug gelezen dat deze delegatiebevoegdheid voor het college in het leven is geroepen als een generieke bevoegdheid voor alle collegetaken/-bevoegdheden (in de wijziging van de GR in 2020 is de toelichting uit 2018 weliswaar geschrapt, maar dat doet aan de oorsprong niet af).

Gemeenteraad Gooise Meren

Schriftelijke vragen ex. artikel 33 Reglement van Orde

- c) Klopt het dat de keuze voor investering een dusdanig ingrijpende wijziging betekende van de financiële begroting van de RegioGV, dat alleen al op basis daarvan het voorstel krachtens de GR langs de raden zou hebben gemoeten?
- d) Klopt het dat gaandeweg - namelijk omdat oprichting van een BV/overname activiteiten onvermijdelijk was - bleek dat het college ook vanwege de noodzakelijke aanpassing van de GR langs de raad moest?
- e) Klopt het dat de overname van personeel, wat aanvankelijk de bedoeling was, gelet op de (ontwerp) WNRA een ingrijpende privaatrechtelijke handeling zou zijn geweest, waarvoor op basis van artikel 169 Gemeentewet zienswijze aan de raad had moeten worden gevraagd en dat door het overdragen van de bevoegdheid voor het doelgroepenvervoer deze zienswijze plicht niet door het college teniet kan worden gedaan (ivm de geest van de wet)?
- f) Concluderend, gelet op de antwoorden van a t/m e en de inhoud van het rapport, waarop baseert het college de conclusie (nr. 6) dat het college niettemin beslissingsbevoegd is geweest in dit dossier om op basis van de delegatiebevoegdheid van art. 7 GR een gemeentelijke taak/bevoegdheid aan de primaire controle van de raad te onttrekken en te verleggen naar het AB van de Regio? (de controle van de raad beperkt tot de zienswijze procedures per jaar op begroting en jaarrekening van de Regio).

Antwoord

- a. De inkoop van doelgroepenvervoer werd tot 2018 door de Colleges per mandaat bij de Regio neergelegd. Bij de actualisatie van de GR in 2018 is een overgedragen collegetaak opgenomen in artikel 5, lid 6, zijnde de uitvoering van de opdrachtverstrekking van maatwerkvoorzieningen in dit geval het vervoer. De inkoop is daarmee een overgedragen taak.
- b. De suggestie dat er oneigenlijk gebruik gemaakt wordt van genoemd artikel klopt niet. De ontstaansgeschiedenis van dit artikel betreft de juridische discussie die in de jaren voor de publicatie van de gemeenschappelijke regeling 2018 over meer flexibiliteit en transparantie in de procedure voor het toekennen en intrekken van collegetaken en –bevoegdheden ging, zonder dat daarvoor direct een procedure tot wijziging van de gemeenschappelijke regeling moest plaatsvinden nog voor de eerstvolgende reguliere onderhoudswijziging.
- c. Alle begrotingswijzigingen, ongeacht de grootte van de wijziging, gaan via een zogeheten zienswijzeprocedure langs de Raden.
- d. Het College vond het betrekken van de Raad noodzakelijk, niet vanwege de overname van de BV.
- e. De WNRA of eventuele zienswijze procedures hebben geen rol gespeeld in de overwegingen.
- f. In de bestuurlijke reactie beschrijven we het verband tussen A. de discussie over de rol van de Raden en B. het gevolg daarvan voor dit besluitvormingsproces. Dit staat los van de inhoudelijke juridische discussie over de formele rolverdeling tussen Colleges en Raden. Wat betreft de juridische discussie merken we in onze reactie op dat in dit proces er uiteindelijk ook andere, minstens zo zwaarwegende redenen waren om de Raden dit wel ter instemming voor te leggen.

Vraag 7

Onder punt 8 in uw bestuurlijke reactie stelt u: "Desondanks was er bij het onderwerp Doelgroepenvervoer geen proactieve houding van de Raad merkbaar (volgens de onderzoekers Necker van Naem)".

- a. Deelt u de opvatting van Necker van Naem dat het de raad ontbrak aan een pro-actieve houding?
- b. Wat had het college verwacht dat de raad nog meer had kunnen doen dan het expliciete amendement DGV op de RSA om haar punt te maken?

Antwoord

- a. Het College laat dit oordeel graag aan de Raad zelf.
- b. Idem a.

Vraag 8

De VVD-fractie mist de rol van het Algemeen Bestuur in het besluitvormingsproces van het portefeuillehouders-overleg van wethouders.

Op welke wijze zou het Algemeen Bestuur volgens het college kunnen bijdragen - in de dynamiek van voorstellen uit portefeuillehouders-overleggen van wethouders - om het besluitvormingsproces te verbeteren?

Antwoord

Deze vraag zou wat het College betreft gericht moeten zijn aan het Algemeen Bestuur van de Regio. Daarom hebben we dit rapport ook aangeboden aan het Algemeen Bestuur en verwachten wij dat zij hierover met elkaar van gedachten wisselen en lering trekken uit de analyse, de conclusies en de aanbevelingen. Het Algemeen Bestuur heeft overigens de adviezen van de raads werkgroep Verbetering Besluitvorming Regio onder leiding van Nanning Mol overgenomen.

Vraag 9

- a. Als we de bestuurlijke reactie nog eens nader beschouwen op de tekst in de 'nuanceringen' 4 t/m 6, bent u dan met ons van mening dat u afstand neemt van de kernpunten van het rapport (bestuurlijke verantwoordelijkheid, politieke sensitiviteit, beslissingsbevoegdheid)?
- b. Hoe verhouden de 'nuanceringen' in de bestuurlijke reactie zich met de uitspraak op de Politieke Avond dat het college het rapport volledig onderschrijft en alle aanbevelingen overneemt?
- c. Is er aanleiding – gelet op de discussie op de Politieke Avond en de vragen – om de bestuurlijke reactie te herzien?

Antwoord

- a. Nee, die mening delen we niet.
- b. Het College deelt de analyse, conclusies en aanbevelingen van het rapport. De nuanceringen beogen extra context te schetsen van een aantal zaken.
- c. Nee.

Vraag 10

Tijdens het Gesprek kwam de werkgroep 'Verbetering besluitvorming Regio GV' van burgemeester Nanning Mol aan de orde. Die werkgroep is ontbonden.

Op welke wijze ziet het college mogelijkheden om gevolg te geven aan conclusies en aanbevelingen, welke dan ook?

Antwoord

In de bestuurlijke reactie op de aanbevelingen in het rapport is reeds gesteld dat deze nauw aansluit bij de eerdere bevindingen van de werkgroep Mol. Daarvoor zijn echter diverse actoren aan zet, zoals het Algemeen Bestuur van de Regio, de portefeuillehoudersoverleggen, de Colleges en de Raden.

Vraag 11

Bent u van plan het rapport en de bestuurlijke reactie ook via de griffies te delen met de gemeenteraden van de andere gemeenten voor wie dit rapport relevant is?

Antwoord

In de raadsinformatiebrief van 21 januari jl. aan alle Raden over de implementatiefase is reeds verwezen naar het rapport en onze bestuurlijke reactie op het rapport.